

svět katolickými očima MONITOR

publicistický čtrnáctideník

ročník XIV., číslo 20

29. 10. 2017 / neprodejné

Z OBSAHU	Blahoslavení mrtví, kteří umírají v Pánu. Katecheze papeže Františka	04
	Mučedníci komunismu: P. Antoni Aleksandrowicz a P. Edmund Nowak	05
	Fatima: Zjevení v Pontevedra	06
	Terorismus, islám a imigrace	08

TRADICE OTCŮ

Z kázání svatého opata Bernarda (1090–1153)

Vzchopme se už konečně, bratři, povstaňme s Kristem, usilujme o to, co pochází shůry, a myslíme na to. Vzhlížejte s touhou k těm, kteří touží po nás, spěchejte k těm, kteří nás očekávají, předložte přání svého srdce těm, kteří nás vyhlížejí. Přejme si nejen být ve společnosti svatých, ale mít i účast na jejich štěstí, a toužíme-li po jejich přítomnosti, ucházejme se velmi horlivě také o to, abychom měli účast na jejich slávě. V této ctižádosti není nic zhoubného a vroucí touha po takové slávě není nic nebezpečného.

Druhá touha, která nás naplňuje při slavení památky svatých, směřuje k tomu, aby se i nám ukázal Kristus, náš život, tak jako se ukázal jim, a abychom se také my s ním ukázali ve slávě. Neboť zatím se nám Kristus, naše hlava, nepředstavuje tak, jak je nyní, ale máme ho před očima v té podobě, jakým se pro nás stal: ne s korunou slávy, ale ověšený trním našich hříchů. Bylo by hanbou stát se zhýčkaným údem, když patříme k hlavě, korunované trním; zatím není žádný purpur ke cti, ale spíše na posměch. Až Kristus přijde, už se nebude zvěstovat jeho smrt, abychom věděli, že i my jsme už mrtví a že náš život je skrytý s ním. Tehdy se ukáže oslavená hlava a s ní budou zářit oslavené údy, neboť on přemění naše ubohé tělo, aby to odpovídalo slávě, kterou má hlava, to jest on sám.

Po této slávě tedy bezpečně dychtíme s celou ctižádostí. Abychom směli v tuto slávu doufat a ucházet se o tak velikou blaženost, k tomu je ovšem třeba velice toužit také po pomoci svatých, aby nám bylo dáno na jejich přimluvu, čeho nemůžeme sami dosáhnout.

Žebřík do nebe (žebřík Jana Klímaka), detail ikony, 12. století, Sinaj. Foto: Wikimedia Commons

Rozmnožme řady svatých

Přiblížil se svátek Všech svatých. Je to velký svátek. Nejprve bych rád upozornil, že si ne dost dobře uvědomujeme, že při tomto svátku vedle sebe stojí známé postavy světců, František z Assisi, P. Kolbe, Edita Steinová, Terezie z Ávily, Václav atd., atd. Dále jde o bezpočet světců, jejichž jména neznáme a o kterých se dozvídáme při svátcích světce a *druhů*. Jsou i svatí, kteří žijí mezi námi. Starý i Nový zákon o svatých mluví často jako o *spravedlivých*. Mučedníci jistě dosahují svatosti v okamžiku smrti. Světci „bílé barvy“ ke svatosti zrají dlouhou dobu a jsou spravedliví, tj. svatí dříve, než se jimi oficiálně stanou. Mučedníci se ostatně také nestávají světci čirou náhodou. Z toho jasně plyne, že mezi námi žijí svatí. Nebudu se zabývat tím, že jsou pro okolí nejen posilou a radostí, ale že s nimi míváme dost kříž. V každém pří-

padě je vhodné za tyto lidi Bohu děkovat, modlit se, aby vytrvali, aby jich bylo víc, a hlavně uvážít, zda by nebylo dobré rozmnožit jejich řady.

Vezmeme-li do rukou texty svátku Všech svatých, měli bychom si uvědomovat, že jde o *Boží slova*. Boží slovo je pro nás lidi velmi zvláštní skutečností. Předně je vždycky tvůrčím činem. Bůh řekl *budiž světlo* a vzniklo světlo. Boží slovo je neměnné, platí neustále. Boží slovo je bytostně pravdivé, protože Kristus, Boží Syn, je vtělením Božího Slova. Boží slovo je velmi odlišné od lidských slov. U těch často nenásleduje žádný čin, poletují jak zablácené opadané listy, krouží se a rozpadají, protože jsou přecasto lživá. Řekl jsem již, že svatí se svatými nenarodili, ale stali. Stali se jimi proto, že vzali vážně výzvu Božího slova

Dokončení na str. 3

Svatí Cristobal, Antonio a Juan. Foto: <https://ofm.org>

Noví blahoslavení mučedníci ze Španělska 1936–1937

Španělsko má od soboty 21. října 109 nových blahoslavených. Všichni jsou mučedníci z let 1936–1937, kdy tuto zem pustošilo revoluční blouznění komunismu, a patřili k misijní kongregaci Neposkvrněného srdce blahoslavené Panny Marie, neboli klaretinů, jak se nazývají podle svého zakladatele svatého Antonína Maria Clareta (1807–1870).

Svoji víru v Krista dosvědčili v několika španělských městech – Barcelona, Sabadell, Vic, Lérida, Cervera, Valencia a Santander –, kde se stali cílem tupé nenávisti interbrigadistů, jak se nazývali cizinci, kteří tehdy ve Španělsku se zbraní v ruce šířili komunistické bludy. Mimochodem 2200 občanů tehdejšího Československa tvořilo jedno z nejpčetnějších národnostních zastoupení těchto militantních šířitelů marx-leninské ideologie.

Sobotní beatifikace se konala v bazilice Svaté Rodiny v Barceloně a vedl ji papežovým jménem Angelo kardinál Amato, prefekt Kongregace pro svatořečení, který pro Vatikánský rozhlas odpověděl na otázku, proč Církve oslavuje mučedníky: „Církve slaví mučedníky nikoli jako odvetu, nýbrž jako opětovnou nabídku věčného zákona křesťanské lásky, která nezná hranic. Křesťanství nabízí kulturu pokoje a bratrství, a nikoli války a rozdělení. Křesťanství neprodukuje květy zla, nýbrž květy dobra.“

RaVat

Církve přivítala 35 nových světců

Více než 35 tisíc poutníků se v neděli 15. října 2017 shromáždilo na svatopetrském náměstí v Římě na kanonizační mši, při níž papež František svatořečil 35 nových světců, přičemž téměř ve všech případech se jednalo o mučedníky. Svatý otec zdůraznil, že jsou vzory, které nám ukazují cestu.

Mezi nově kanonizované patří 30 mučedníků, kteří byli zavražděni nizozemskými kalvinisty při pronásledování katolíků roku 1645 v Brazílii. Jde o skupinu, které se říká mučedníci z Natalu, a patřili k ní jak kněží, tak běžní věřící.

Z Latinské Ameriky pochází také tři domorodé mexické děti – Cristobal, Antonio a Juan. Ti jsou označováni za dětské mučedníky z Tlaxcaly. Tyto děti ve věku 12 a 13 let patřily k prvním mexickým katolíků z řad původního obyvatelstva a zavražděny byly v období let 1527 až 1529. Odmítly se totiž vzdát své nové víry a vrátit se k původní tradici.

Zbývajícími dvěma novými světci jsou řeholní kněží ze Španělska a Itálie. Prvním je Faustino Miguéz (1831–1925), španělský piarista, zakladatel Kalasanského institutu dcer Božské Pastýřky. Působil jako vyučující více než desítky školních předmětů, kromě Španělska působil také jako misionář na Kubě.

Posledním je italský kapucín Angelo da Aciri, občanským jménem Luca Antonio Falcone (1669–1739). Vynikl především jako zpovědník a kazatel.

Papež František se od svého zvolení do čela obce katolických věřících v roce 2013 opakovaně zmiňuje o křesťanech, kteří za svou víru v minulosti umírali a trpěli.

Církve.cz

Biskupové V4: Za Evropu a pomoc uprchlíkům z Blízkého východu k návratu do vlasti

Nad křesťanskými kořeny Evropy a úkoly místních církví v naší oblasti se zamýšleli reprezentanti biskupských konferencí střední a východní Evropy na dvoudenním setkání v Budapešti. Českou republiku zastupoval Dominik kardinál Duka. Kromě visegrádské čtyřky se setkání účastnil také zástupce Chorvatska.

V závěrečném prohlášení se biskupové přihlásili k výzvě papeže Františka odvážně se nasazovat pro náš kontinent, stejně jako k závěrům nedávného setkání Rady evropských biskupských konferencí v Minsku, které definovalo Evropu nejen jako území, ale jako duchovní úkol. Biskupové se dovolávají kulturní identity Evropy, jejímž inspiračním zdrojem – navzdory sekularizaci – zůstává křesťanské náboženství. Modlíme se a pracujeme – prohlašují biskupové – na prvním místě za Evropu, aby respektovala lidský život od početí až do přirozené smrti a byla pohostinným místem pro rodiny; dále aby respektovala individuální a kolektivní náboženskou svobodu, která náleží lidské osobě z titulu její důstojnosti, a aby přiznala národům možnost spravedlivě respektovat ta náboženství, která nejvíce přispěla k formování její kultury a identity.

Dále biskupové navrhli konkrétní iniciativu na pomoc uprchlíkům, kteří žijí na Blízkém východě a chtějí se vrátit do svých vesnic a měst. Zvláštní solidaritu vyjádřili těm, kdo jsou terčem násilí a pronásledování kvůli své křesťanské víře.

RaVat

Monitor si můžete objednat na adrese: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@rcmonitor.cz nebo na internetových stránkách <http://rcmonitor.cz>. Zde se také můžete zaregistrovat, máte-li zájem o pravidelné zaslání zpráv e-mailem. Dále nás najdete na <http://www.facebook.com/ResClaritatisMonitor>. Periodikum je distribuováno zdarma a lze je v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo jsou přibližně 25 Kč, což za rok činí 600 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplatí. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

V Olomouci byli vysvěceni noví pomocní biskupové Antonín Basler a Josef Nuzík

Před dvěma tisíci věřících, kteří zaplnili olomouckou katedrálu svatého Václava i část náměstí před ní, udělal v sobotu 14. října 2017 arcibiskup Jan Graubner biskupské svěcení Antonínu Baslerovi a Josefu Nuzíkovi. Pomocnými biskupy olomoucké arcidiecéze je jmenoval papež František v červenci tohoto roku.

Přítomni byli dva kardinálové, dva arcibiskupové, dalších 17 biskupů z ČR i ze zahraničí, 220 kněží a tisíce věřících. Ti sledovali mši svatou také na velkoplošných obrazovkách před katedrálou. Kromě kardinála Dominika Duky a apoštolského nuncia Giuseppe Leazy se svěcení zúčastnil také někdejší sekretář svatého Jana Pavla II. a krakovský arcibiskup kardinál Stanislaw Dziwisz. V zástupu věřících bylo mnoho lidí v krojích, zejména z rodiště Josefa Nuzíka Strání.

Obřad vedl jako hlavní světitel olomoucký arcibiskup Jan Graubner. Spolusvětiteli byli brněnský biskup Vojtěch Cikrle a olomoucký emeritní biskup Josef Hrdlička. Přítomní si vyslechli apoštolské pověření papeže Františka k udělení svátosti. Svěcenci mimo jiné slíbili, že budou věrně a vytrvale hlásat evangelium, střežit neporušenost víry, zachovávat poslušnost papeži, otevírat svá srdce chudým a modlit se za svěřený lid. Naprostou odevzdanost Bohu symbolicky projevili prostrací – ležením tváří k zemi při zpěvu litaní. Vzkládáním rukou přítomných biskupů a následnou modlitbou bylo oběma kandidátům uděleno samotné svěcení, oba noví biskupové poté přijali symboly svého úřadu: evangeliář vyjadřující poslání hlásat Boží slovo, dále prsten na znamení věrnosti, mitru jako výzvu k svatosti a berlu, která je znakem pastýřské služby.

Církev.cz

Další zprávy najdete na internetových stránkách <http://rcmonitor.cz>.

Dokončení ze str. 1

a vytrvali. To vyžaduje dvě věci. Rozhodnout se, zda je přijmu nebo odmítnu, tj. vzepřu se a budu si dělat, co mne zrovna napadne. Když to neudělám, přijde druhý požadavek, totiž ze všech sil chtít to slovo naplnit. To nemusí být nijak lehké, jak nám o tom svědčí všichni svatí, jejichž svátky slavíme v červené barvě krve, kterou ve věrnosti Kristu Králi prolili. O to se mohu pokoušet. Je zde ještě třetí požadavek, dobře to slovo pochopit.

Úkolem kněze je Boží slova vysvětlovat, popř. ukázat, jak rezonují v přítomné době. V případě, že je o svátku Všech svatých čteno alternativní Evangelium o blahoslavenstvích, je všechno jasné, ale aby to vyniklo a ukázalo se, co by se nejspíš přihodilo těm, kdo by nejednali podle Kristovy výzvy, ukážu plně pravý opak. Opakem člověka blahoslaveného, je člověk zlopověstný a zlořečený. Zlořečení závistiví a majetkem posedlí, neboť se budou donekonečna rvát o omezené hmotné statky. Zlořečení velkohubí chvástalové a zlopověstní, kteří řvete, abyste ukázali svou moc, neboť vše, čím se pyšníte, přijde vniveč a případně druhým. Zlořečení, kdo se vysmíváte všem, které jste chytrácky podvedli, protože až spláчете nad svým koncem, nebude čím vás potěšit. Zlořečení, kdo nedbají spravedlnosti, protože je spravedlnost zadusí. Zlořečení nemilosrdní, neboť nedojdou milosrdenství. Zlořečení srdce plného kalných vášní, kteří bez vděčnosti špinavou rukou saháte po Božích darech, neboť nikdy nepochopíte ani důstojnost ženy ani pravou krásu stvoření. Zlořečení, kdo ruší mír a jsou strůjci svárů, neboť nebudou uznáni za Boží děti a budou nazváni nelidskými stvůrami. Zlořečení, kdo pronásledují druhé pro spravedlnost, neboť vejdu v to, co tvořili jako království pekla. Zlořečení jste, když vás budou vyvyšovat, oslavovat a zakrývat jakoukoli vaši špatnost, protože jste se angažovali proti Kristu, který je Syn Boží a Syn člověka. Jednali jste bezbožně a nelidsky, protože Kristus je Syn člověka a Syn Boží, a proto je, jak sám řekl, *Pravda, láska a život*.

P. Prof. Petr Pítha, probošt Kolegiální kapituly Všech svatých na Pražském hradě

SLOVO KNĚZE

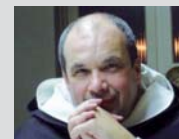
Pán nám nadělil překrásné babí léto. Je to to období, které pudí hochy z Foglarovek, aby se zvláštním rozechvěním opustili město a vstoupili do vůní a barev podzimní přírody, mířili do daleka a třeba i zakoušeli tajemnou přítomnost Toho, který za tím stojí a jehož Krásy je ta pozemská odrazem.

Právě prosluněné barvy stromů s blankytně modrým pozadím, padajícími listy a mlžným oparem při obzoru nám dopřávají uvědomit si bohatství stvoření, byť z něho poznáváme jen malý výsek. S viditelným stvořením máme bezprostřední kontakt, a to i když nám to na dobrodružnou výpravu či výlet nevyjde. Stačí vyhlédnout z okna či si uvědomit vlastní tělo. Noční obloha plná hvězd a galaxií budí další údiv. Jaký asi musí být Tvůrce? A pak je tu neviditelné stvoření, o němž víme jen maličko. Rozumu přístupná je lidská duše – obraz Boží. V anděly (všech kůrů) toliko věříme a přijímáme jejich ochranu a pomoc.

Tak jak je různorodé stvoření ve své pestrosti a nádheře úzce spjaté se Stvořitelem, který je jeho Autorem a udržuje ho v bytí, tak podobně je i Církev společenstvím lidí – tělem, které je spojeno s Kristem – Hlavou, a je oživováno Duchem Svatým, jenž vlévá tomuto mystickému tělu svou božskou Lásku. Tyto dny můžeme zakoušet i bohatství Církve. Nejsme to jen my poutníci na Zemi, ale též duše svatých a andělů v nebi a duše zemřelých nacházejících se v očistci. To je celá Církev v čele s Pánem a proniknutá Duchem.

Láska Ducha Svatého, který nám byl dán, nám umožňuje žít ve spojení a vztazích mezi sebou navzájem, ale též s dušemi, které čekají před branami nebe a jsou vděčné za každou naši modlitbu, a se svatými, kteří zas myslí na nás a vyprošují nám sílu a milost, abychom neumdléváli na cestě. Ať je veleben náš Pán – Trojjediný Bůh.

fr. Pavel Maria OP

fr. Pavel M. Mayer OP, rektor baziliky a strážce hrobu svatě Zdislavy

BLAHOSLAVENÍ MRTVÍ, KTEŘÍ UMÍRAJÍ V PÁNU

Katecheze papeže Františka na generální audienci

Giotto di Bondone: Vzkříšení Lazara (1320). Foto: Wikimedia Commons

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Dnes bych chtěl konfrontovat křesťanskou naději se smrtí, tedy se skutečností, kterou naše moderní civilizace stále více vytěsňuje. Když potom smrt nadejde, ocitají se ti, kterých se dotkne, nebo my sami ve stavu nepřipravenosti, a postrádají „abecedu“ potřebnou ke smysluplné řeči o tomto stálém tajemství. S touto záhadnou skutečností však souvisejí první znaky lidské civilizace. Mohli bychom říci, že se člověk zrodil spolu s úctou k mrtvým.

Nauč nás počítat naše dny

Jiné civilizace, starší než ta naše, měly odvahu pohlédnout jí do tváře. Byla to událost, kterou staří podávali mladým pokolením jako něco nevyhnutelného, co zavazuje člověka, aby žil pro něco absolutního. Žalm 90 praví: „Nauč nás počítat naše dny, ať dojdeme k moudrosti srdce“ (č. 12). Sčítání vlastních dnů vede k moudrosti srdce. Slova, která nás opět přivádějí ke zdravému realismu a vyhánějí delirium všemohoucnosti. Co jsme my? „Pomíjíví“ jsou všichni lidé (srov. Žl 88,48), naše dny se krátí rychle. I kdybychom žili sto let, nakonec se nám bude

zdát, že všechno byl jen vánek. Častokrát jsem slyšel staré lidi říkat, že život přešel jako vánek.

Takto smrt obnažuje náš život. Ukažuje nám, že naše projevy hrdosti, hněvu a nenávisti jsou marností, čirou marností. S politováním zjišťujeme, že jsme

Já jsem vzkříšení a život.

Kdo věří ve mne, i když umřel, bude žít a žádný, kdo žije a věří ve mne, neumře na věky. Věříš tomu?

nemilovali dost a nehledali to, co bylo podstatné. A naopak, vidíme to opravdu dobré, co jsme zaseli: city, pro které jsme se obětovali a nyní nám podávají ruku.

Ježíš osvěcuje tajemství smrti

Ježíš osvětlil tajemství naší smrti. Svým jednáním nás opravňuje k zármutku, když odchází někdo nám drahý. U hrobu přítele Lazara byl „hluboce dojat“ a „zaplakal“ (Jan 11,33.35). V tomto postoji

cítíme, jak velice blízký je nám Ježíš, náš bratr. Pláče kvůli svému příteli Lazarovi. Ježíš potom prosí Otce, pramen života, a nařizuje Lazarovi, aby vyšel z hrobu. A tak se stalo. Z postoje, který zaujímá Ježíš v konfrontaci s lidskou smrtí, čerpá křesťanská naděje. A třebaže je smrt ve stvoření přítomna, je jakýmsi znetvořením, které mrzačí plán Boží lásky, a Spasitel z ní zachraňuje.

Neboj se, jen věř

Jinde evangelia vyprávějí o otci, který má velmi nemocnou dceru a s vírou se obrátí na Ježíše, aby ji zachránil (srov. Mk 5,21–24.35–43). Není nic dojemnějšího než otec či matka nemocného dítěte. A Ježíš s tímto mužem, který se jmenoval Jairo, okamžitě odchází. Někdo z Jairova domu jim vychází vstříc a říká, že dívka je mrtvá, a není tedy třeba Mistra dále obtěžovat. Ježíš však Jairovi říká: „Neboj se, jen věř!“ (Mk 5,36). Ježíš ví, že onen muž je pokoušen ke hněvivé a zoufalé reakci, a radí mu, aby opatroval maličký plamének, který hoří v jeho srdci: víru. Jen věř. „Neměj strach, jenom nadále opatruj onen plamen!“ Když potom vešli do domu, vzkřísí dívku ze smrti a žijou ji vrátí jejím drahým.

Ježíš nás staví na tento „předěl“ víry. Martě, která oplakává smrt bratra Lazara, oponuje světlem dogmatu: „Já jsem vzkříšení a život. Kdo věří ve mne, i když umřel, bude žít a žádný, kdo žije a věří ve mne, neumře na věky. Věříš tomu?“ (Jan 11,25–26). Toto Ježíš opakuje každému z nás pokaždé, když smrt naruší tkanivo našich životů a citů. Veškerá naše existence se odehrává tady, mezi úbočím víry a propastí strachu. „Já nejsem smrt, já jsem vzkříšení a život, věříš tomu? Věříš tomu?“ Věříme tomu my, kteří jsme dnes tady na tomto náměstí?

Pojď se mnou, vstaň

Všichni jsme maličci a bezbranní tváří v tvář tajemství smrti. Avšak jaká to milost, když v té chvíli chováme v srdci pla-

míněk víry! Ježíš nás vezme za ruku, jako vzal Jairovu dceru a zopakuje znovu: „Tallitha kum!“, „Říkám ti vstaň!“ (Mk 5,41). Řekne to nám, každému z nás: „Vstaň, povstaň!“

Zvu vás nyní, abyste přivřeli oči a mysleli na chvíli svojí smrti, každý z nás ať myslí na vlastní smrt, představí si

onu chvíli, která přijde, až nás Ježíš vezme za ruku a řekne nám: „Pojď se mnou, vstaň“, pak se naděje skončí a začne skutečnost života. Ježíš každého z nás uchopí svojí něhou, mírností a celým svým srdcem.

Toto je naše naděje tváří v tvář smrti. Pro toho, kdo věří, je branou, která

se otevře zcela dokořán. Pro toho, kdo pochybuje, je zábleskem světla pronikajícího skulinou ne zcela zavřených dveří. Bude to však pro nás všechny milost, až nás toto světlo setkání s Ježíšem ozáří.

*Přeložil P. Milan Glaser SJ
Radio Vaticana
(Mezitimulky redakce)*

MUČEDNÍCI KOMUNISMU

P. Antoni Aleksandrowicz a P. Edmund Nowak

Sověti se stejně jako nacisté snažili zdecimovat elitu polského národa. Během Katyňského masakru bylo povražděno přibližně 22 tisíc mužů, zejména důstojníků a příslušníků inteligence, včetně vojenských kaplanů, kteří působili v polské armádě.

Útokem německé armády na Polsko 1. září 1939 začala druhá světová válka. Poněkud v pozadí této události stojí fakt, že se k německým okupantům přidala o sedmáct dní později i armáda Sovětského svazu, která zaútočila na oblasti východního Polska a obsadila je. Kolem 250 tisíc polských vojáků tehdy padlo do sovětského zajetí. Pod sovětskou nadvládou se ocitlo kolem 50 % polského území s téměř 14 miliony obyvateli, především polské, ukrajinské a běloruské národnosti. Více než 300 tisíc Poláků bylo deportováno v letech 1939–1940 do táborů na Sibiři a kolem 150 tisíc obyvatel Polska zahynulo pod sovětskou nadvládou v době války.

Sověti se stejně jako nacisté snažili zdecimovat elitu polského národa. Smutně proslulé byly masakry polské inteligence a důstojníků, kteří byli odvezeni do SSSR, zadržováni v táborech v Katyni, Ostaškově a Starobělsku a následně na příkaz Stalina v dubnu 1940 povražděni. Jednalo se o 14 tisíc vojáků a dalších 11 tisíc osob polské národnosti, kterým Sověti vytýkali jejich „protisovětské“ postoje. Mezi zavražděnými byl například i bratr premiéra polské exilové vlády, generál Franciszek Sikorski, či Jakub Wajda, otec režiséra Andrzeje Wajdy. Popravčí čtyř NKVD nešetřily ani

P. Antoni Aleksandrowicz s dětmi. Foto: <http://www.muzeumkatynskie.pl>

vojenské kaplany, kteří působili v polské armádě. V současné době je 24 kněží polské národnosti zavražděných sověty v Katyni, Charkově a Kalininu na jaře 1940 kandidáty blahorečení. Dnes přinášíme portréty dvou z nich.

P. Antoni Aleksandrowicz

Narodil se 11. července 1893 v Minsku, tehdy na území ruské říše. Po maturitě na gymnáziu se rozhodl pro kněžskou dráhu a nastoupil do katolického semináře v Petrohradě. V roce 1917 byl vy-

svěcen na kněze a působil v pastoraci v minské diecézi – nejprve jako katecheta v Bobrujsku a Minsku. V roce 1919 se stal armádním kaplanem a věnoval se také duchovní péči o skauty. Postupně vykonával duchovní službu u vojenských jednotek v Minsku, Slonimu, Vilniusu a Baranowiczach. V druhé polovině 30. let získal hodnost majora. Při nacistickém útoku na Polsko v září 1939 pracoval u 78. pěchotního pluku a během bojů s Němci byl zraněn do nohy. Při ústupu padl 17. září do sovětského

zajetí a byl převezen do zajateckého tábora ve Starobělsku. Následně byl krátce zadržován v Moskvě, odkud byl na jaře 1940 převezen do tábora v Kozielsku. Posledním místem jeho životní pouti se stala Katyň, kde byl v dubnu 1940 zastřelen a pochován do hromadného hrobu. Posmrtně byl vyznamenán Stříbrným křížem za zásluhy a v roce 2007 povýšen do hodnosti podplukovníka.

P. Edmund Nowak

Narodil se 2. prosince 1891 v Półwiosku Starym u obce Wąsosze na východě Polska v rolnické rodině. Obecnou školu navštěvoval v Konině a poté střední školu obchodní v Kališi. Maturitu složil v roce 1908. Po rozhodnutí stát se knězem nastoupil do semináře ve Włocławku. Kněžské svěcení přijal 25. března 1915 z rukou kujawsko-kališského biskupa Stanisława Zdzitowieckiego. Jeho první kaplanská místa byla Aleksandrow Kujawski a farnost sv. Jana Křtitele ve Włocławku. V letech 1916–1920 byl vikářem v Dłutowie, Działoszynie a Brzeźnie. V době rusko-polské války se přihlásil jako dobrovolník do armády a stal se vojenským kaplanem 3. jezdeckého pluku na severní části frontové linie. Po skončení vál-

P. Edmund Nowak. Foto: <http://www.muzeumkatynskie.pl>

ky v roce 1921 už zůstal u vojska a plnil funkci armádního duchovního v Grodnie, Wołkowysku a Nowej Wilejce. Vedle duchovní činnosti se věnoval také kulturně-osvětové práci. Ve 30. letech, v době působení v Nowej Wilejce, studoval historii na univerzitě Štěpána Bathoryho ve Vilniusu a následně pak složil doktorát na univerzitě ve Lvově, kdy se věnoval mapování historie kněžské duchovní služby v polské armádě. Jeho doktorská

práce pak byla vydána i knižně. Za svou činnost byl vyznamenán státním vyznamenáním Zlatým křížem za zásluhy. Koncem 30. let měl hodnost podplukovníka a děkana polské armády. V září 1939 byl velitelem duchovní služby okrsku armády Lublin, kde byl zajat sovětskými jednotkami. Sověti jej poslali do tábora ve Starobělsku a pak do Kozelska. Pro zajaté vojáky vykonával v táborech spolu s dalšími kněžími obětavou duchovní službu – v noci tajně sloužil mše, uděloval svátosti. Proto byl poslán velitelstvím tábora do korekce. Po propuštění pak dále organizoval na ubikacích vojáků tajně společné tiché modlitby, které byly příslušníky NKVD daleko hůře postižitelné. Právě duchovní činnost byla příčinou deportace devíti kněží včetně P. Nowaka 23. prosince 1939 do sběrného střediska v Ostaškově. P. Nowak byl popraven příslušníky NKVD 7. dubna 1940 v Kalininu a pochován v šachtě v Miednoji. V roce 2007 byl posmrtně povýšen do hodnosti plukovníka.

Vojtěch Vlček

Mgr. Vojtěch Vlček,
historik a pedagog, spolupracovník Ústavu pro studium totalitních režimů

FATIMA: ZJEVENÍ V PONTEVEDRA

Při svém zjevení v červenci 1917 Panna Maria slíbila, že bude žádat o smírné přijímání o prvních sobotách. Tento slib naplnila, když se 10. prosince 1925 zjevila sestře Lucii ve španělském městě Pontevedra.

Smrt Františka a Hyacinty

Než přikročíme k vyličení samotného zjevení, zastavme se alespoň krátce u toho, co mu od zjevení Panny Marie v říjnu 1917 předcházelo: Všechny tři děti zažívaly nelehké chvíle. Bylo sice nemálo těch, kteří jim věřili, považovali je za svaté a prosili za přímlovu v různých naléhavých záležitostech. Avšak vedle nich nechyběli ti, kdo je pokládali za lháře a uráželi je. K tomu se přidávaly nesčetné otázky různých lidí, kteří přicházeli na místo zjevení a stále se jich ptali na totéž.

Těmito tazateli byli často kněží. Nášťestí byli mezi nimi i ti, kteří vizionářům nejenom kladli otázky, ale poskytovali jim duchovní oporu. Vedle již dříve jmenovaného Dr. Formigão a olivalského děkana Ferreiry to byl kněz svatého života Francisco da Cruz. Lucie se s ním setkala již dříve, neboť to byl on, kdo se za ni zaručil u fatimského faráře, aby již v šesti letech mohla přistoupit k prvnímu svatému přijímání, a u něhož se poprvé vyzpovídala.

Děti přinášely hrdinské oběti různého druhu. František a Hyacinta pak zvláš-

tě prokázali ducha oběti, když se začalo naplňovat Mariino proroctví z června 1917 a oba smrtelně onemocněli tzv. španělskou chřipkou. František podlehl této nemoci jako desetiletý ve středu 4. dubna 1919 ve svém rodném domě v Aljustrelu. Hyacinta ho brzy následovala: byla převezena do Lisabonu, kde nejprve pobývala v sirotčinci, založeném a vedeném matkou Godinhovou, jež se stala její důvěrníci, a pak v nemocnici Donna Estefânia, kde zemřela ve svých nedožitých desíti letech v pátek 20. února 1920.

Další proroctví a vidění

Děti projevovaly prorockého ducha a dostávalo se jim jednotlivě dalších zjevení. Hyacinta tak jednou mluvila prorocky s Lucií o druhé světové válce. František měl hrůzné vidění ďábla. Hyacintě se vícekrát zjevila Panna Maria a mimo jiné jí předpověděla její smrt v lisabonské nemocnici.

Avšak především Lucie jako jediná, která přežila, a jež podle prorockých slov Matky Boží z června 1917 měla naplnit své poslání apoštolky k jejímu Neposkvrněnému Srdci, měla mnohokrát během svého života různá vidění. Mezi nimi zaujímá jedno z prvních míst co do času i co do významu výše zmiňované zjevení v Pontevedra.

Zjevení 10. prosince 1925

Lucie, která od roku 1921 pobývala v koleji ve Vilaru v Portu, kde byla vychovávána sestrami svaté Doroty, se rozhodla stát se řeholnicí. Toužila vstoupit na Karmel, ale na základě příkladu svých vychovatelek zvolila stát se sestrou dorotejkou. Od října 1925 do července 1926 tak pobývala jako postulanka v klášteře sester ve španělském, respektive galicijském městě Pontevedra.

A právě v této době se jí v její klášterní cele zjevila Panna Maria s Ježíškem. Samotná Lucie o tom píše následujícími slovy (příčemž o sobě mluví v třetí osobě): „Dne 10. prosince 1925 se jí v Pontevedra zjevila nejsvětější Panna a vedle ní v zářícím oblaku dítě. Nejsvětější Panna jí položila ruku na rameno a v druhé ruce jí ukázala srdce ovinuté trním. Dítě přitom řeklo: ‚Měj soucit se srdcem nejsvětější Matky, jež ovíjejí trny, jimiž je nevděční lidé neustále probodávají, a nikdo nekoná smírné skutky, aby je odstranil.‘ Potom řekla nejsvětější Panna: ‚Podívej se, má dcero, na mé srdce ovinuté trním, jímž je nevděční lidé svým rouháním a nevděčností stále probodávají. Alespoň ty se snaž mne potěšit a řekni, že slibuji přijít na pomoc v hodinu smrti s milostmi potřebnými pro spásu všech těch, kteří se o prvních sobotách po sobě jdoucích pěti měsíců vyzpovídají, přijmou svaté přijímání, pomodlí se pět desátek růžence a budou patnáct minut rozjímat o některém z patnácti tajemství růžence.“

Svátostný charakter velkého příslibu

Máme zde tedy velký příslib Mariina Neposkvrněného Srdce, jehož dosažení je podmíněno splněním nepříliš obtížných podmínek. Skoro se zdá, jako by se spása prodávala za nízkou cenu. Je však něčím běžným v Boží režii, že malosti prostředků neodpovídá velikost účinků, aby náležitě vyniklo, že jde o Boží účinky. Otec Joaquín María Alfonso mluví v tomto ohledu velmi příhodně o takřka svátost-

Foto: <http://www.fatimacrusader.com>

Zjevení z Pontevedry jsou svázána s Fatimou jako naplnění se svým příslibem. Pouť do Fatimy se tudíž jeví jako nedokončená bez pouti do Pontevedry.

ném charakteru velkého příslibu z Pontevedry: jako svátostná znamení (např. voda v případě křtu) neudílejí milost na základě své přirozené síly, nýbrž jedině z Kristova ustanovení, tak i tyto prosté prostředky nabízejí z Božího ustanovení jistou a jednoduchou cestu spásy.¹

Zjevení Dítěte Ježíše 15. února 1926

Začalo období dešťů a v Galicii prší opravdu vydatně. Bylo třeba vyčistit stoky a matka představená dne 15. února 1926 pověřila touto prací Lucií, aby vyzkoušela její pokoru. Jaké však bylo její překvapení, když viděla, že se Lucie nevrátila rozmr-

zelá, nýbrž zářící radostí. Hned jí vyložila důvod: během její práce se jí zjevilo Dítě Ježíš. Už před několika měsíci předtím potkala v zahradě kláštera dítě, které se snažila naučit modlitbu Zdrávas Maria. Protože dítě zůstávalo potichu, doporučila mu, aby každý den chodilo do kostela Panny Marie a modlilo se: „Ó, má nebeská Matko, dej mi své Dítě Ježíše!“

Toto Lucie na radu své představené vylíčila ve svém dopise otci Manuelovi Pereirovi Lopesovi, který byl jejím zpovědníkem v Portu. V něm také následně popsala své únorové zjevení: „Dne 15. února jsem tam šla jako obvykle a našla tam opět dítě, jež se mi zdálo totéž, které jsem potkala posledně, a tak jsem se jej ptala: ‚Žádalo jsi naši nebeskou Matku o Dítě Ježíše?‘ Dítě se na mě podívalo a řeklo: ‚A ty, rozšířila jsi ve světě to, o co tě žádala nebeská Matka?‘ A v tomto momentě se proměnilo v zářící Dítě.“

Lucie Ježíši sdělila své těžkosti se šířením pobožnosti prvních sobot a ten ji ujistil: „Je pravda, že tvoje představená sama nic nezmůže, ale s mou milostí může udělat všechno.“ Pak jí Pán také odpověděl na dotaz, zda lidé mohou přistoupit k svaté zpovědi v rozmezí osmi dnů kolem první soboty: „Ano, a mohlo by to být ještě déle za předpokladu, že když mě přijímají, jsou ve stavu milosti a mají v úmyslu odčinit urážky vůči Mariinu Neposkvrněnému Srdci.“ A na Luciinu otázku: „Můj Ježíši, a co když někdo zapomene tento úmysl vzbudit?“, řekl: „Mohou jej vzbudit při další zpovědi, využít příležitosti jít co nejdříve ke zpovědi.“

Jak vhodně poznamenává otec Alonso: „Zjevení z Pontevedry [...] jsou jediná, jež jsou svázána s Fatimou jako naplnění se svým příslibem. [...] Pouť do Fatimy se tudíž jeví jako nedokončená bez pouti do Pontevedry.“²

P. Štěpán Maria Filip OP

P. Lect. PhDr. Štěpán Maria Filip OP, Th.D., vyučující na CMTF UP v Olomouci a na Angeli-ku v Římě

¹ Srov. *La Gran Promesa del Corazón de María en Pontevedra*. 3. ed. Madrid: Centro Mariano, 1977, s. 35–42.

² Tamtéž, s. 20–21.

TERORISMUS, ISLÁM A IMIGRACE

Co je tím nejzákladnějším, co se ignoruje?

Ne každý muslim je terorista, ale neexistuje přeci jen spojnice mezi islámem a násilím? Lze se účinně bránit proti terorismu, aniž bychom omezili muslimskou imigraci?

Vždy, když je nahlášen nový teroristický útok, vzpomenu si na onu reklamu na *LifeLock* o bankovní loupeži. Poté, co skupina maskovaných teroristů vtrhne do banky, službu konající důstojník v uniformě vysvětlí vyděšeným zákazníkům, že on nestřeží bezpečnost, pouze na ni dohlíží. Jestliže dojde ke vloupání, pak lidi upozorní, ale neučiní nic, aby vloupání zabránil.

Lidé v Evropě začínají chápat, že jejich místní i spolkové vlády s problémem terorismu neučiní vůbec nic. Ale jistě, příslušné autority poslední útok vyšetří, identifikují útočnicka a (jestliže mají štěstí) rozbijí teroristickou buňku, k níž patřil. Ale na té nejbazálnější úrovni se nic nezmění a nikdy se nic neučiní.

Co je tím nejzákladnějším, co se ignoruje?

Souvislost terorismu s imigrací

V první řadě by pomohlo, kdyby se uznalo, že tyto teroristické činy jsou páčány muslimy – nikoliv metodisty nebo mormony. Navíc platí, že čím je koncentrace muslimů v dané společnosti vyšší, tím je pravděpodobnější, že k teroristickému útoku dojde. V Maďarsku, Polsku a České republice, kde platí přísné imigrační zákony a kde je nízký výskyt muslimů, nedošlo k žádnému velkému teroristickému útoku. V Německu, Belgii, Francii a Anglii, které mají liberální imigrační zákony a velkou muslimskou populaci, se teroristické útoky objevují téměř každý týden.

Jedním z primárních způsobů, jímž lze předejít teroristickým útokům, je zastavit muslimskou imigraci nebo ji alespoň výrazně okleštit. Jenže evropská vládnoucí třída je pevně rozhodnuta pro otevřené hranice. Také se pevně drží narátivu, podle nějž jsou všechny kultury vytvořené rovnocenně. Jestliže si mus-

limové vyskakují, nemůže to podle nich mít nic společného s islámskou kulturou; na vině musí být rasová nenávisť nebo nedostatek tolerance na straně původního obyvatelstva. Stejně jako onen dohlížitel na bezpečnost v reklamě na *LifeLock* evropské autority sledují invazi na svém vlastním území, ale neučiní nic, aby ji zastavily. Mnozí vlastně popírají, že by měl terorismus co společného s imigrací.

Zde by se dalo namítnout, že Salman Abedi, bombový útočník z Manchesteru, nebyl imigrant. Tato námitka již vlastně byla použita jako důkaz, že muslimská imigrace nemá s terorismem nic společ-

Čím je koncentrace muslimů v dané společnosti vyšší, tím je pravděpodobnější, že tam dojde k teroristickému útoku.

ného. Jenže Abediho rodiče byli imigranti z Libye a oblast Manchesteru, kde žili, je označována za největší libyjskou enklávu mimo Afriku. Kultura, v níž Abedi vyrostl, byla pravděpodobně více libyjská než britská. To nás opět přivádí zpět k pohádce o rovnosti všech kultur. Libye je místo násilí. Stejně jako Sýrie, Irák, Afghánistán, Jemen, Somálsko a Čechna. Jaký společný prvek všechna tato místa spojuje? Bylo by snad projevem „islamofobie“ říci, že je jím právě islám?

Vlastně ano, bylo. Minimálně autority tomu „islamofobie“ říkat budou. A protože se snaží vyhnout se jakémukoliv zdání islamofobie na své straně, odmítají věst jakoukoliv spojnicí mezi islámem a násilím. Výsledkem je, že neučiní žádný krok, který by napomohl předcházet teroristickým útokům, jako byl ten v Man-

chesteru. Co by mezi takové kroky mohlo patřit? Odpověď: sledování mešit, madras a muslimských studentských asociací, odsun radikálních imámů, uzavření radikálních mešit a škol, uzavření soudních dvorů šarií, zrušení radikálních muslimských politických organizací, zákaz zahraničního financování mešit, zastavení radikalizace uvězněných muslimů, předcházení návratu cizích bojovníků z míst, jako jsou Sýrie či Libye a (to je velký bod) zastavit muslimskou imigraci.

Přiznat, že s islámem je problém

Proč k těmto krokům nedochází? Protože podniknout je by znamenalo přiznat, že s islámem je problém. Jak řekl Mohammed Ullah, muslimský duchovní z Univerzity v Manchesteru poté, co bombový útok odsoudil. „Ale udělejme si také jasno v tomto – proč se vždycky musíme postavit a říci ‚omlouváme se‘? Moje vina to není. Není to ani vina náboženství.“

To je ale diskutabilní, že? Neexistuje snad v tomto konkrétním náboženství něco, co lidi predisponuje k tomu, aby páchali násilí proti nevěřícím i proti souvěrcům, kteří nelnou k té pravé odnoži islámu? Sami teroristi říkají, že je. Na památku po sobě zanechávají videa a dopisy, v nichž vyjadřují svou lásku k Alláhovi a svou touhu činit jeho vůli. Teroristické organizace jako třeba ISIS publikují rozsáhlá prohlášení, v nichž detailně ozřejmují, že jejich činy nacházejí ospravedlnění v koránu.

Můžete říci, že neporozuměli vlastnímu náboženství, ale tento argument lze přijmout jen stěží, jestliže uvážíte, že půltuctu největších teroristických lídrů má doktorát buď z islámských studií, nebo islámského práva. Mezi ně patří i Abú Bakr al-Bagdádí, lídr ISIS, který má PhD. z islámských studií z Univerzity v Bagdádu.

Co takový Salman Abedi, dvaadvacetiletý útočník z Manchesteru? Ten jistě islámu nemohl dost dobře rozumět. Alespoň si to myslí Olivier Roy, jeden z předních francouzských expertů na islámský terorismus. Roy zastává teorii, že většina džihádistů má jen povrchní znalost islámu. Takže „s malým nebo žádným porozuměním náboženství nebo islámské kultuře se mladí lidé, jako Abedi, uchylují k terorismu na základě „sebevražděného instinktu“.“

To zní jako moc hezká teorie, dokud trochu nezapátráte a nezjistíte, že Abedi byl „hafiz“, to znamená člověk, který se naučil celý korán zpaměti. Navíc pravidelně navštěvoval mešitu a byl popisován jako velmi „zbožný“. Jeho otec byl rovněž velmi zbožný, a když nebojoval za vzbouřence v Libyi, pracoval jako muezzin (zpěvem svolává k modlitbě) v mešitě v Didsbury, do níž docházel i jeho syn.

Spolu s dalšími „autoritami“ i Roy je věren teorii, že teroristé nemohou být obeznámeni s mírumilovným učením islámu. Jenže krátký život Salmana Abediho svědčí o opaku. O opaku svědčí i nedávná německá studie vycházející z rozhovoru se 45 tisíci respondenty. Podle Nikolaje Sennelse, dánského psychologa, mnohá interview ukázala, že islám se odlišuje tím, že je to jediné náboženství, v němž dochází k tomu, že čím více je člověk zbožný, tím více tíhne k násilí.

„Není to vina náboženství,“ říká muslimský duchovní z Univerzity v Manchesteru, ale důkazy svědčí o opaku. Mnozí běžní občané nepochybněji dospěli k závěru, že s tím náboženstvím založeným Mohamedem něco špatně je. A protože jsou to obyčejní lidé s obyčejným selským rozumem, uvědomují si také, že problém islámského násilí se nijak zásadně nevyřeší, dokud autority neuznají, že se skutečně jedná o *islámské* násilí.

Dnes večer mají o důvod více spojit si islám s násilím, což autority neučiní. Během toho, co tento článek píšeme, přicházejí zprávy o teroristických útocích na *London Bridge* a poblíž *Borough Market*. Na *London Bridge* najela dodávka plnou rychlostí do pěších. Několik útočníků pak vyskočilo a začalo bodat do majitelů nedalekých barů a restaurací. Nakonec bylo zabito šest lidí a mnohem více jich bylo

zraněno. Podle svědků jeden muž během útoku noži křičel: „To je pro Alláha!“

Jak lze problém účinně řešit?

Jak předejete takovým incidentům? Jak zastavíte islámské teroristické útoky na *London Bridge*, *Westminster Bridge*, v koncertní aréně v Manchesteru, v pařížské koncertní síni, v pařížském nakladatelství, na boulevardu v Nice, při vánočních trzích v Berlíně, v nákupním centru v Mnichově, na bruselském letišti, v bruselském metru, v kodaňské kavárně, v ná-

Jsme zapleteni do kulturní války na život a na smrt s lidmi, kteří jsou pevně odhodláni nahradit naši kulturu tou svojí.

Foto: <https://www.islam-et-verite.com>

kupním centru ve Stockholmu? Postavíte betonové barikády kolem každého náměstí, na každém mostě, na každé dopravní tepně každého velkoměsta? Rozmístíte vojenské jednotky v každé důležitější oblasti metropole? Co když pak teroristé přesunou své operace do menších měst? Budete hlídat každé divadlo, každou školu, každý kostel nebo synagogu? A když teroristé zaútočí na návštěvníky divadla při cestě z divadla nebo na návštěvníky kostela při cestě domů, rozšíříte prostě jen bezpečnostní linii o pár bloků? Rozšíříte ostrahu letišť také na ostrahu parkovišť? K vjezdům? Na čtené autobusy pendlující na a z letiště? Nebo to uděláte tak, jak navrhuje Mark Steyn, a raději zařídíte velmi bezpečný obvod na hranicích vlastní země?

Tady se toho máme hodně co učit, ale pro Evropany toto ponaučení přichází pozdě. Jakmile jednou muslimská po-

pulace v určité zemi přeroste jistý bod, začíná být velmi obtížné udržet problém terorismu pod kontrolou. Samozřejmě, jistě, ne každý muslim je terorista. Ale stalo se téměř matematickou jistotou, že jisté procento je. Takže tím, jak muslimská populace roste, roste také počet teroristů a potenciálních teroristů. Můžete hranice zavřít opožděně, ale jestliže budete čekat příliš dlouho, škoda již bude způsobena. Nejde o to, zavřít vrata stodoly poté, co už koně utekli, ale o to, že se vrata stodoly zavírají poté, co se již váleční a trojští koně dostali dovnitř.

Kulturní válka

Pro Spojené státy je situace odlišná. V Americe ještě není pozdě uzavřít hranice, přiškrtnout muslimskou imigraci a vytvořit sofistikované postupy na vetování rozhodnutí. Není ještě příliš pozdě dát muslimským populacím na srozuměnou, že je třeba, aby udělaly více, než jen vyhnaly teroristy ze svého středu a eliminovaly ze své kultury ty prvky, které podporují radikalizaci. Nic z toho se nestane, samozřejmě, bez radikální proměny smýšlení. Jde o to, uvědomit si, že my nebojujeme pouze proti ISIS nebo osamělým vlkům, ale že jsme zapleteni do kulturní války na život a na smrt s lidmi, kteří jsou pevně odhodláni nahradit naši kulturu tou svojí, ať už násilím, či potajmu.

Za Atlantikem už je nahrazování jedné kultury druhou v plném proudu a Evropani moc netuší, co s tím dělat. Je těžké vědět, co dělat, když je nepřítel již na vašem území a je prakticky k nerozeznání od nenásilných souvěrců. Kvůli letům nečinnosti se nyní mnohé oblasti Evropy nacházejí v situaci, kdy jakákoliv možnost řešení, kterou si lze představit, je strašná.

Pro nás z toho plyne ponaučení, že si nemůžeme dovolit nechat problém muslimské imigrace narůst do rozměrů, kdy je (jako ve větší části Evropy) již téměř nemožné vypořádat se s jejími důsledky. Protože za jistým bodem již žádné množství betonových bariér nebo psů vycvičených k vyčechání bomb nebude s to zastavit teroristický příboj.

William Kilpatrick
<http://www.crisismagazine.com>
Přeložila Kateřina Kutarňová
(Mezititulky redakce)

TŘI MOCNÉ POSVĚCENÉ PŘEDMĚTY, KTERÉ BYSTE MĚLI MÍT DOMA

Svěcená voda, posvěcená sůl a krucifix – tyto drobné náboženské předměty obsahují velkou duchovní sílu, jež může ochránit vaši rodinu.

Používání posvěcených předmětů je jednou z praktik v katolické církvi, které bývají chybně chápány. Patří k životu Církve od samého počátku, ale obecně je jejich užívání považováno za pověru.

Z velké části je tomu tak proto, že je mnozí katolíci v průběhu staletí používají pověřivým způsobem, protože se nikdy nedozvěděli, jak s nimi správně zacházet. Místo aby je používali s vírou jako s nástroji milosti, nakládají s nimi jako s magickými talismany.

To je nešťastné, protože posvěcené předměty mají obohacovat náš duchovní život, a ne jej omezovat. Církev je ustanovila proto, aby nás vedly k hlubšímu vztahu s Kristem a k tomu, abychom se zaměřovali na posvěcování každé části našeho života. Posvěcené předměty jsou rozšířením sedmi svátostí a vnášejí Boží milost do všeho, co konáme.

Místem, kde jsou tyto předměty obzvláště mocné, je náš domov. Pokud je používáme ve víře, mohou nás chránit před duchovní újmou a inspirovat nás, abychom vedli svatý život oddaný Bohu.

Zde zmiňuji tři takové předměty, které – pokud jsou používány správně – mohou poskytnout duchovní povzbuzení vašemu domovu a chránit před duchovními nepřáteli, kteří číhají ve stínu.

Svěcená voda

Svěcená voda nám připomíná křest a zároveň je symbolem duchovního očištění. Říká se, že svěřená voda má velkou moc nad ďáblem, jelikož ten tuto „čistou“ vodu nesnáší, protože je po celou věčnost naprosto nečistý. Je připomínkou vody, která vytekla z Kristova boku, což je symbol křtu, a připomíná nám den ďáblovy porážky (Kristova ukřižování).

Je starobylým zvykem mít doma na zdi nádobku se svěcenou vodou. Bývají to zdobené či zcela prosté pohárky,

z nichž lidé mohou svěcenou vodu použít k posvěcování se během dne. Obzvláště užitečné je mít takovou nádobku u dveří do domu a také do ložnic členů rodiny. Tímto způsobem se budeme vždy soustředit na Krista a připomínat si, že máme zůstat čistí. Zároveň tak budeme mít svěcenou vodu při ruce, když bude potřeba odvrátit vliv toho zlého.

Foto: Wikimedia Commons, Daderot

Posvěcená sůl

Pokud možno, je dobré mít doma malou nádobku s posvěcenou solí. Budete o ni muset požádat vašeho kněze, ale je také možné, že tuto zvyklost nebude znát. Je to jedna z nejzanedbávanějších věcí a nebývá obvyklé, že by se ve farnostech používala. Jedná se však o mocnou zbraň proti zlu, jak lze vidět z následujícího úryvku požehnání, uvedeného v Římském rituálu.

Všemohoucí a věčný Bože, pokorně tě prosíme, abys ve své nesmírné laskavosti a lásce požehnal ☩ tuto sůl, kterou jsi stvořil a dal nám lidem, aby se stala zdrojem

zdraví mysli i těla všech, kdo ji užívají. Nechť zbaví cokoli, čeho se dotkne nebo co je s ní posypáno, všeho nečistého a ochraňuje před každým útokem zlých duchů. Skrze Krista, našeho Pána.

Krucifix

Dalším velmi mocným posvěceným předmětem, který se častěji nachází v domovech, je krucifix. Nejen že nám připomíná velkou Boží lásku k nám, ale je také silným odrazujícím prostředkem pro duchovní nepřátele. Krucifix je satanovou zhoubou a symbolem všeho, čím opovrhujeme. Je prospěšné mít krucifix v každé místnosti vašeho domu (nebo bytu), abyste mohli často meditovat o Ježíšově velké obětavé lásce a měli před sebou obraz toho, nač se potřebujete soustředit ve chvílích pokušení.

Zde jsou dvě modlitby pro požehnaní krucifixu, jež shrnují všechny důvody, proč potřebujeme mít krucify doma.

Svatý Pane, všemohoucí Otče, věčný Bože, požehnej, prosíme, ☩ tento kříž, aby se stal spasitelnou pomocí lidem. Nechť je podporou ve víře, povzbuzením k dobrým skutkům, vykoupením duší; a nechť je útechou, ochranou a štítem před krutými útoky nepřítelů. Skrze Krista, našeho Pána.

Pane Ježíši Kriste, požehnej ☩ tento kříž, jímž jsi vytrhl svět ze sevření satana a na kterém jsi svým utrpením překonal pokušení ke hříchu, jež zajásalo při pádu prvního člověka, když jedl ze zakázaného stromu. Zde jej skrápíme svěcenou vodou. Nechť je tento kříž posvěcen ve jménu Otce, ☩ Syna a Ducha ☩ Svatého. A nechť všichni, kdo v úctě k našemu Pánu před tímto křížem klečí a modlí se, naleznou uzdravení těla a duše. Skrze Krista, našeho Pána.

Philip Kosloski
<https://aleteia.org>
Přeložil Pavel Štíčka

PŘÍBĚH ANDĚLA SMRTI

Umírá...

Sestra to zašeptala tvým příbuzným příliš blízko tvého lůžka. Není to samozřejmě žádná novinka. Víš o smrti celé týdny, šeptá k tobě v temnotě osamění. Cítíš ji ve svých kostech a v tom místě, kde tušíš, že číhají tvá játra plná rakoviny.

Umírá...

Ano, víš to, že umíráš. Cítíš, jak smrt postupně zabírá v tvém těle víc a víc místa. Někdo řekl, že to dělá pravdu mnohem skutečnější, mnohem naléhavější.

Umírá...

Mohls jim to říct už před týdny.

Bolest a drogy pohřbily den, ale v tvém snovém stavu ti neustále víří kolem hlavy tvoje myšlenky, vzpomínky a napůl zapomenuté touhy, stále ještě se neusadily. Žalostné útěchy tvé rodiny, která má zlomené srdce, nepomáhají. Zůstávají stát s uklidňujícími slovy, šepetem plánují pohřeb a snaží se ignorovat černou obrazovku se zeleným pohořím u tvého lůžka. Každý tep tvého srdce jim působí hoře a slzavé loučení. Chtěl bys jim pomoci, utěšit je, ale frustruje tě, že toho nejsi schopen. Vracíš se ke svým myšlenkám.

Myšlenky ti stále unikají, a to tě rozčiluje. Stále se vracejí k něčemu důležitému, co musíš ještě udělat, nebo k někomu, koho musíš ještě vidět, než ti vyprší čas. Jen kdybys věděl, kdo to je.

Pohřeb. Nějak se to týkalo pohřbu. Ne jakéhokoliv, ale jednoho určitého pohřbu před lety. Někdo něco řekl na Jimmyho pohřbu před lety: že je to okamžik smrti, který podepře tvůj bortící se život. Jak souvisí jeho smrt s tvou, s těmito posledními okamžiky? Bylo to slovo života? Ani život, ani smrt nás nerozdělí?

V hodině milosti se díváš přímo na mě a skutečně mě vidíš u lože. Usmíváš se, překvapen, že tě nepřekvapuje, že mě vidíš. Moje naprostá nenucenost tě mate. Znáš mě jako starého přítele, ale nezdá se, že bych se stal částí tvého života.

Další vyrušení. Do pokoje vstoupil muž v černém. Uvědomil sis, že tento cizinec je ten muž, na kterého jsi čekal. Ten, kterého potřebuješ vidět, než půjdeš dál.

„Pokoj od Pána buď s vámi se všemi,“ začíná.

Laskavost jeho slov jako chladný déšť umyla všechny hříchy, které trápily tvé srdce. Pokoj, který zanechala, probodl tvé srdce jako kopí a všechna bolest odtekla jako voda. Ten pokoj se vstípl do tvého srdce a začal růst. Tvoje starosti pokojně odpočívají, tvé myšlenky se pročistily. Rázem sis vzpomněl na Slávu, kterou jste

Foto: Wikimedia Commons, Silar (CC BY-SA 3.0)

Pohled Lásky vyhání všechen strach a ospravedlňuje veškerou bolest.

očekávali na tom pohřbu před mnoha lety, a na nový základ ve víře, který ten den začal. Ten okamžik by mohl vést k věčné blaženosti s Tím, kterého jsi miloval. Ta myšlenka se ti vzdouvá v mysli jako příliv, vytlačuje tvoje obavy a pochyby a působí téměř závratnou předtuchu.

Konec – nebo to byl jen začátek? – právě přišel.

Rozlehlost reality, která leží v náznamech a hádankách za závojem tvých omezených smyslů, se před tebou otvírá, když opouštíš slzavé údolí. Tvoje srdce poskочí jako tajná symfonie, která se skrývá na okraji tvého chápání a zesiluje, aby

tě přivítala dále, smíchaná s žalostným pokřikem racků a albatrosů na pobřeží minulosti. Bríza prvního záblesku tvé domoviny se line v purpurové vůni cypřiše, jako když hluboký čokoládový dotek zasněženého tisu líbá tvé líce. Za tebou je smích a dávno zapomenuté teplo štědrovečerního domácího krbu.

Obracíš se.

Celý život jsem se snažil vést, hlídat, lákat k tomuto okamžiku. Příliš mnoho lidí chtělo v obrácení vidět pravdu o Slávě, aby v sobě nakonec našli jen nenávisť k radosti. Ve smrti mohou tyto smutné duše leda odmítnout Jeho tvář, protože v životě se rozhodli odvrhnout Jeho milost.

Ale ty? Obrátil ses, abys poznal, že všechny tyto krásné věci slouží jen jako odraz pravé krásy, která je stvořila. Každé vytoužené přání, každá prchavá láska, každá nestálá radost vede k Němu. Pokaždé, když „už to nemůže být lepší“ potmění v „a to je všechno?“, uvnitř tebe hoří a pálí touha po Jeho Tváři. To je nakonec Ten, po kterém tvoje srdce prahne.

Hlídiš na Něj s milostnou bázní a pohled Lásky vyhání všechen strach a ospravedlňuje veškerou bolest. Na okamžik – nebo možná na celý věk – žhoucí Pravda Jeho pohledu spálí v tobě všechny nedokonalosti a pošetilosti, dokud nezůstane jen dokonalý pokoj a radost. Tady jsi konečně doma. Nyní Pravda pokládá zbytek naděje za touhu, kterou nesla víra rozum vzhůru. A tak, jako se víra mění ve vidění a naděje v držení, opouštíš na nějaký čas své tělo, abys procházel příběhy příliš velkými a příliš krásnými, než aby šly vypovědět.

Poskakující bod na tmavé obrazovce se ještě jednou objevil, aby vytesal zelený horizont v moři černi. Po zkamenělých tvářích se linou slzy. „Konec“, zašeptal kdosi. „Je konec.“ Nikdo nepomyslel, aby se zeptal „konec čeho?“

fr. Joseph Graziano OP

<https://www.dominicanajournal.org>

Přeložila jhs

FIKTIVNÍ FILOSOFICKÉ ROZHOVORY O NEFIKTIVNÍCH PROBLÉMECH

Jak najít sám sebe

Přátelé Filosof a Nefilosof se dnes pozastavili nad problémem, jak lze trvat na legitimitě lidské touhy po sebe-určení a zároveň činit člověka závislým na něčem jiném od něj.

N: Naše předchozí diskuze o realismu mě zaujala. Připadá mi podnětné dívat se na vývoj moderního myšlení z hlediska lidské touhy po nezávislosti. Člověk se snaží osvobodit od všeho, co ho váže k něčemu jinému od něj. Chce být stále více sám sebou. Jestliže realismus tvrdí, že naše myšlení je závislé na danosti nějaké od nás odlišné skutečnosti, je moderní snaha o rozlomení tohoto pouta pochopitelná. Na druhé straně to ale vede k dalšímu problému – zavržení objektivně jsoucí skutečnosti je zároveň zavržením jakékoli jinakosti a odlišnosti a to koliduje s jejím současným vyzvedáváním.

F: Ano, to je velká nesrovnalost, která je signálem marnosti překonávání realistického pojetí poznání. Patrně ti není neznámé, že osvícenství představovalo významnou dějinnou epochu západního myšlení, v níž se se zápalem bojovalo za nezkrácená práva rozumu. Osvícenci hleděli na člověka jako na bytost směřující k sebe-určení. Dokonalost sebe-určení bylo nejprve nutné zajistit v rovině lidského poznání. Jevilo se nezbytné vymanit ho z jakékoliv závislosti na jiném od sebe. Kant program iluminismu výstižně postihl heslem „kopernikánský obrát“. Tak jako v oblasti astronomie došlo k revoluční změně odklonem vědců od dřívějšího ptolemaiovského, a tedy geocentrického pojetí světa, tak i poznání mělo projít podobnou radikální proměnou. Kantem použitá analogie je výstižná. Staří astronomové si mysleli, že se Země nachází ve středu vesmíru, avšak Koperník tento pohled úplně převrátil. Centrem, okolo něhož Země společně s dalšími planetami gravitují, je Slunce. Geocentrická teorie byla nahrazena teorií heliocentrickou.

Osvícenci si přáli, aby se něco podobného odehrálo i na poli teorie poznání. Kant jejich aspirace do velké míry naplnil. Na dřívější realistickou filosofii shlíží jako na přesvědčení, podle něhož se naše poznávací schopnosti „točí“ okolo nějaké objektivně dané, na nás nezávislé skutečnosti. Objektivní skutečnost je v ní centrem a těžištěm lidského poznání, neboť

Foto: Wikimedia Commons

**Objektivní poznání nás
vyvádí do říše existujících
věcí a osob, umožňuje
nám s nimi komunikovat.
V těchto vztazích se
rozvíjíme a realizujeme.**

se musí podřizovat jejím zákonitostem. Kognitivní aktivita se v realismu vysvětluje jako reakce na předmět poznání, který je i se svou strukturou dán nezávisle na nás. Jde o jakýsi „kosmocentrismus“ – zákony reality (kosmu) jsou určující vzhledem k obsahům poznání. Kantova reinterpretace uvedený poměr závislosti převrací. Podle jeho nové teorie je to lidské poznání, které se stává určující

ve vztahu k realitě. Skutečnost „se točí“ kolem nás. Člověk se dostává do středu veškerého dění. Nové slunce v podobě člověka se začíná vynořovat nad horizontem potmělého světa. Napříště jen světlo osvobozeného rozumu povede lidstvo k světlejším zítřkům. Rozum se vyvazuje z područí všeho jiného od sebe a stává se hlavní silou na cestě sebe-určení člověka.

N: Řekl bych, že popsany vývoj směrem k antropocentrismu podléhá jakési vnitřní logice. Pokud sám uznáváš, že člověk nezbytně touží po sebe-určení a svébytnosti, pak se nejedná o nic jiného než o dějinné uskutečnění této nevykořennitelné aspirace.

F: Lidskou touhu po sebe-určení nepopírám. Uznávám její legitimitu a nutnost jejího naplnění. Moderní člověk ale nepochopil, jak k sebe-určení dospět. Společně s mnohými realistickými mysliteli jsem toho mínění, že ho lze dosáhnout pouze respektem určitých závislostí.

N: Ale pak by už přece nešlo mluvit o sebe-určení! Jestliže jsme při svobodném určování podoby našich životů závislí na něčem jiném od nás, neurčujeme se sami ze sebe, nýbrž podléháme pravidlům nezávislým na nás. Jak bys pak chtěl ještě mluvit o našem sebe-určení a neprotiředit si?

F: Nerozuměj pojmu „sebe-určení“ tak absolutisticky. Když o něm uvažuješ čistě abstraktně, musíš z něj skutečně vyloučit všechny závislosti na něčem jiném, než je ono „sebe“, které se má určit. My ovšem hovoříme o sebe-určení člověka, a jestli se nemýlím, je člověk bytostí nedokonalou, v řadě ohledů závislou na jiném od sebe.

N: To připouštím, nicméně dodávám, že právě tuto nedokonalost je nutné překo-

nat. Je nezbytné zbavit člověka všech závislostí a přivést ho k sobě samému, aby jen sám ze sebe určoval, kým chce být.

F: Míniš tedy, že člověk musí získat, co zatím nemá? Musí se stát tím, kým ještě není? Pak si uvědom, že nikdo si nemůže dát, co sám nemá. Je v tom závislý na jiném od sebe. To je zákon kauzality a nepřál bych si, aby ses pustil do kritiky jeho platnosti. Z takové polemiky bys jako vítěz nevyšel.

N: Nejsem filosof a netroufám si zaplétat se do sítě, v níž bych snadno uvízl. Vysvětlí mi tedy alespoň, jak můžeš trvat na legitimitě lidské touhy po sebe-určení a zároveň činit člověka závislým na něčem jiném od něj.

F: Nejdříve malé upřesnění. Když mluvíme o závislosti, míníme závislost našeho myšlení a chtění. Nemůžeme myslet a chtít cokoli nás napadne, ale v těchto činnostech podléháme zákonům reality, která je na nás nezávislá. Oproti moderní filosofii zastávám naši kognitivně-volní dependenci na objektivně jsoucí skutečnosti.

N: Tvoje upřesnění ve mně vyvolává silné pochybnosti. Sebe-určení člověka se za těchto podmínek stává nemožné.

F: Ani bych neřekl. Nedokonalost člověka spočívá v jeho nehotovosti. Je úkolem lidské svobody dohotovit dílo života, které by bez ní zůstalo nedokončené. Každý z nás má schopnosti, díky nimž může jednat určitým způsobem – myslet, chtít, cítit, pohybovat se... Danost objektivně jsoucí reality zde vyvstává v celé své důležitosti. Je samozřejmě moc hezké být

sám sebou, ale toto privilegium má i svou odvrácenou tvář. Každý člověk je nesdělitelně sám sebou a v tom spočívá jeho metafyzická samota. Samota, která je až děsivá. Když budeš číst Aristotela, dozvíš se, že popisuje poznání jako *vztah a kvalitu*. Záleží na úhlu pohledu, z něhož se na něj dívá. Objektivní poznání se uskutečňuje *vztahem* poznávajícího k tomu, co není pouhým jeho konstruktem. Jím se nám otevírá okno ven z naší tísnivé metafyzické samoty, a proto můžeme navazovat styk s od nás rozdílnými skuteč-

Nemůžeme myslet a chtít cokoli nás napadne. V těchto činnostech podléháme zákonům reality, která je na nás nezávislá.

nostmi. Jaká to úleva! Vzpomínám si, že náš astronom Jiří Mrázek popisoval peklo jako uzavřenou samotu za nepředstavitelně těžkých podmínek. Negace objektivní poznání je předstupněm pekelného stavu. Kromě toho je objektivní poznání cestou, po níž do našeho nitra vstupují „hosté odjinud“. Poznatky, díky nimž se dostávám do společnosti poznávaných skutečností, jsou zároveň *kvalitami* mé mysli, které valorizují můj život. Staří filosofové to velmi dobře chápali, když tvrdili, že *plus cognoscere est plus esse*. Čím více poznáváme, tím více jsme, neboť poznatky jakožto kvality působí zvyšování hladiny našeho životního uskutečňování.

Objektivní poznání nás vyvádí do říše existujících věcí a osob, umožňuje nám s nimi komunikovat. V těchto vztazích se rozvíjíme a realizujeme. Sami si vybíráme, s čím a kým navážeme tyto vztahy a jakou podobu jim dáme. Tím se sami určujeme. Poznáním a chtěním v sobě vytváříme mnohost kvalit, které jsou buď pozitivní, nebo negativní. Svobodně získanými poznatky a návyky se sami formujeme, udílíme si určitou vnitřní podobu – krásnou, či odpornou. Stáváme se sami sebou, přicházíme sami k sobě prostřednictvím závislosti na jiném od sebe. Toužíme po sebe-uskutečnění a sebe-zdokonalení, ale ty si musíme vydobýt účastí na tom, co nejsme my sami. Vidíš, že odkázanost na něco odlišného od nás nemusí být tak degradující a odcizující, jak sis myslel. Jde-li o zdokonalující skutečnost, je závislost na ní podmínkou naší sebe-realizace.

N: Je to těžké a prosté zároveň. Něco se ve mně proti tvému výkladu vzpírá, ale zároveň se nemohu ubránit dojmu, že máš naprostou pravdu.

F: Kdo chce svůj život zachránit, musí zapřít sám sebe a následovat to, co do jeho existence vnáší její zachraňující a zdokonalující náplň. To není jen požadavek evangelia. Je to objev samotné filosofie.

Roman Cardal

PhDr. Roman Cardal,
Ph.D., filosof. Přednáší
na vysoké škole CEVRO
Institut a spolupracuje
s Občanským institutem

Z dopisů čtenářů

Už je to hodně let, co v jedné obci na Vysočině zemřel místní kovář. Skoro stoletý, spadl z fúry sena, které pomáhal házet na půdu a podlehl následkům zranění.

Když pohřební průvod vyšel z kostela a kráčel ke hřbitovu, vytáhli z kovárny kovadlinu a tloukli kladivem do rytmu zvonů. Bylo to vážné, bylo to důstojné a bylo to upřímné. Abych citoval onu půvabnou scénu z filmu „Vesničko má středisková“ – byl to takový hezký pohřeb.

Na druhé straně mám spolužáka ze školy, jeho rodiče zemřeli krátce po sobě – a on se rozhodl, že jejich popel rozsype v lese u chalupy, kam jezdili na víkend. Což také učinil.

Přemýšlím o tom, jaký je to rozdíl a jaký je to posun v postoji nás živých k těm, kteří nás přešli na věčnost.

Doba, v níž žijeme, se tolik ohání zájmem o člověka, lidskými právy, humanismem, svobodou a kdo ví jakými ještě

ušlechtilými ideály! Ale postrádám tady úctu k zemřelým, jejichž tělesná schránka se pro pozůstalé stává nehodnou jakékoliv gesta či vnějšího projevu úcty, nebo dokonce formálního obřadu rozloučení.

Možná, že jsem se svým názorem poněkud výstřední, ale nemohu souhlasit s tím, aby se popel a kosti lidí stávaly sypkým hnojivem na rozptylových loučkách.

J. Toman

HISTORICKÝ KALENDÁŘ • LISTOPAD 2017

1. listopad 1997

Slavnostně posvěcen nový klášter s kaplí Neposkvrněného početí Panny Marie sester klarisek v Brně-Soběšicích brněnským biskupem Vojtěchem Cikrlem.

1. listopad 2007

Zemřel Gustav Pivoňka, hudební skladatel, dómský kapelník v Olomouci. Významnou měrou se zasloužil o propagaci a popularizaci Janáčkových děl. Jako regenschori na dómském kůru inicioval vznik řady církevních skladeb českých skladatelů. Jeho zásluhou se rozšířil žánr církevní hudby.

4. listopad 1992

Papež Jan Pavel II. jmenoval dosavadního generálního vikáře Mons. Josefa Kajneka světícím biskupem v Hradci Králové.

5. listopad 1777

Papež Pius VI. bulou „Suprema dispositione“ povýšil olomoucké biskupství na arcibiskupství. Touto bulou bylo olomouckému arcibiskupovi podřízeno sufragánní biskupství brněnské.

6. listopad 1747

Narozen ThDr. Josef František Hurdálek, katolický kněz a biskup, vlastenec. Roku 1815 ho císař František Josef II. jmenoval litoměřickým biskupem, což papež Pius VII. nominací potvrdil. Byl přesvědčený humanista, hlasatel mravnosti. V prvním pastýřském listě se zaměřil na osobnost biskupa a jeho povinnosti. Podporoval vzdělávání mladých aspirantů kněžství.

6. listopad 1927

Slavnostně posvěcen nový seminární kostel svatého Vojtěcha v Praze-Dejvicích pražským světícím biskupem Janem Sedlákem, postavený podle projektu Františka Havla.

7. listopad 1937

Slavnostně posvěcen nový kostel Panny Marie Královny míru v Praze-Lhotce pražským arcibiskupem kardinálem Karlem Kašparem. Na hlavním oltáři umístěna přesná kopie sochy ze strženého Mariánského sloupu na pražském Staroměstském náměstí.

9. listopad 1732

V Itálii založena Kongregace Nejsvětějšího Vykupitele – redemptoristé, zakladatelem Alfonsem Maria z Liguori, šlechticem a biskupem. V roce 1749 schválena papežem Benediktem XIV. Na českém území působí od roku 1855. Samostatná česká provincie vznikla v roce 1901.

10. listopad 922

Tělo svaté Ludmily, české kněžny a mučednice, z rozkazu jejího vnuka knížete Václava z Tetína přeneseno na Pražský hrad a zde v kostele svatého Jiří důstojně pochováno.

20. listopad 1902

Zemřel ThDr. Eduard Brynych, katolický kněz, teolog a biskup. V roce 1877 působil jako profesor pastorálky, metodiky katechetiky na bohosloveckém semináři v Hradci Králové. Dne 21. prosince 1892 ho František Josef I. jmenoval biskupem královéhradecké diecéze, což papež Lev XIII. potvrdil. V době episkopátu zřídil kněžské sanatorium v Jánkách Lázních a v letech 1895–1897 vybudoval spolkový dům Adalbertinum.

21. listopad 1347

Císař Karel IV. založil Emauzský klášter v Praze Na Slovanech pro slovanské benediktiny, které povolal z Chorvatska. Klášter posvěcen dne 29. března 1372.

22. listopad 1982

Papež Jan Pavel II. vydal apoštolskou exhortaci „Familiaris consortio“ o úkolech křesťanské rodiny v dnešním světě.

25. listopad 1887

Narozena Norbertina Vaňáková (ps. Eliška Horská), řeholnice Kongregace milosrdných sester III. řádu svatého Františka, lidová spisovatelka. Založila a později řídila Domov blahoslavené Anežky České.

28. listopad 1367

Slavnostně posvěcen klášter svaté Panny Kateřiny na pražském Novém Městě, založený a vystavěný od císaře Karla IV., pražským arcibiskupem Janem z Jenštejna.

28. listopad 1937

Zemřel Mons. František Xaver Vaněček, katolický kněz a papežský prelát, redaktor. Roku 1886 se stal zámeckým kaplanem a vychovatelem v rodině Lobkowiczů. Po dvou letech jmenován farářem ve Václavovicích, kde setrval 11 let. Stálý mecenáš řady katolických spolků. Považován za průkopníka české katolické žurnalistiky.

29. listopad 1987

Pražský arcibiskup kardinál ThDr. František Tomášek vyhlásil „Rok blahoslavené Anežky Přemyslovny“.

29. listopad 1987

Společným Pastýřským listem katolických biskupů a ordinářů českých zemí vyhlášeno pro všechny diecéze Čech a Moravy „Desetiletí duchovní obnovy národa“ jako příprava na milénium úmrtí svatého Vojtěcha.

29. listopad 2002

V Praze zahájena 8. konference o mládeži, pořádaná Sekcí pro mládež ČBK za účasti katolických biskupů Jiřího Padoura a Karla Herbsta.

30. listopad 1367

Pražský arcibiskup Jan Očko z Vlašimi slavnostně posvětil kapli svatého Václava v chrámu svatého Víta na Pražském hradě, za přítomnosti císaře Karla IV. a českého krále Václava.

30. listopad 1987

Zemřel ThDr. Josef Vrána, katolický kněz a biskup, pedagog. Na počátku 60. let nastoupil do duchovní správy. Dne 28. února 1973 ho papež Pavel VI. jmenoval apoštolským administrátorem olomoucké arcidiecéze. Za svého episkopátu neúnavně usiloval o blahorečení A. C. Stojana a svaťorečení Jana Sarkandera.

30. listopad 2007

Papež Benedikt XVI. vydal encykliku „Spe salvi“, která se zabývá ctností naděje, jež je přístupná všem lidem, a jejím vztahem k vykoupení.

Arnošt Kelnar

Jak to vidí Roman Joch

Sněhurka a osm trpaslíků

Tak jako v roce 2013 vymazal Andrej Babiš pravici, v roce 2017 vymazal levici. Voliči rozdali karty. Vítěze známe, ale stále není jasné, kdo všechno nám bude vládnout.

Jednou z mnoha dobrých stránek *RC Monitoru* je i to, že uveřejňuje příspěvky, s nimiž redakce nemusí nutně souhlasit. Je morálním problémem, že na kandidátce křesťanské strany je člověk, který křesťanem není? Já osobně si to nemyslím. Nevadilo by mi, kdyby na kandidátce KDU byli sikhové z Pandžábu. Mnozí z nich jsou lepšími stoupenci křesťansko-demokratické politiky než ne jeden křesťan v ČR.

A pak Jiří Fuchs napsal nešťastný článek, za který ho zkritizoval otec biskup plzeňský. Mým názorem je, ať Jiří říká a píše, co si myslí, byť to není tak celkem a úplně vždy pravda. Pokud mu správně rozumím, Jiří naznačoval, že křesťanský občan musí být proti EU. Nemusí.

Nyní k volbám. Petr Kamberský z *Lidových novin* to nejdůležitější vystihl větou: „Jak Andrej Babiš v roce 2013 vymazal pravici, tak v roce 2017 vymazal levici.“ Letošní volby jsou historickou porážkou levice, socialistů a komunistů.

Kdo jsou vítězové? Samozřejmě Babiš (před volbami jsem žertoval, že jejich výsledkem bude „Sněhurka a sedm trpaslíků“; mylil jsem se, je to „Sněhurka a osm

trpaslíků“). Pak nepochybně ODS coby strana druhá. Petr Fiala nejen že tuto stranu zachránil hrobníkovi z lopaty, ale stal se i legitimním leaderem opozice. Tomio Okamura a jeho energické nasazení; kdysi mu spolustraníci Úsvit ukradli, on se vrátil s větší silou. „Pomohlo“ mu samozřejmě to, že v uplynulém volebním období se Evropou přehnal vlna islamistických teroristických útoků (Paříž: Charlie Hebdo a Bataclan 2015, Nice a Berlín 2016, Manchester a Barcelona 2017...). Svým způsobem taky TOP 09, že se přes 5 % vůbec přehoupla, stejně jako STAN (ten osmý trpaslíček). Taky Piráti, je to jejich parlamentní debut.

Poražení? Kromě socialistů a komunistů? Lidovci. Méně než posledně.

Což nás přivádí k otázce, kdo ve vládě bude. Dle přání voličů by se zdála logickou koalice ANO – ODS, ale to by bylo pro ODS dusivé objetí. Musí zvážit: jedno volební období u moci a pak konec, nebo počkat na příští volby a ty s nadějí (nikoli s jistotou) vyhrát?

Jinými slovy, voliči rozdali karty a stále není jasné, kdo všechno nám bude vládnout.

V nové Poslanecké sněmovně bude velké množství nezkušených poslanců. A lze čekat, že strany nové budou nestabilní, že jejich poslanecké kluby se budou rozpadat a z nich strany etablované poslance „vyzobávat“. Takto „balkanizovaná“ Sněmovna bude výhodná pro vítěze voleb. Andrej Babiš se bude moci opírat o poslance, kteří ačkoli formálně opoziční, v návalu „svědomí“ a „odpovědnosti“ vládu podpoří.

Hybris je řecké slovo označující extrémní pýchu; pýchu nikoli ve smyslu hrdosti, nýbrž ve smyslu arogance. Je to pýcha, která předchází pád. Je to pýcha, která uráží bohy na Olympu; a koho chtějí bohové zničit, toho nejdříve zaslepí. Pak si on následně přivodí zkázu vlastní.

Jinými slovy, po *hybris* přichází *nemesis*.

Obrazně a metaforicky v tomto momentu někde nějaký slévač z olova slévá kulku; a na té kulce je napsáno jméno „Andrej“. Obrazně a metaforicky.

MUDr. Roman Joch
ředitel Občanského institutu

Konference o pronásledování křesťanů ve světě. Fakta a svědectví

Křesťané jsou nejpronásledovanější skupinou na světě. Ročně je pro svoji víru zabit až sto tisíc křesťanů.

Přijďte na konferenci o pronásledování křesťanů ve světě, kterou pořádá europoslanec Pavel Svoboda (KDU-ČSL/ELS)

10. listopadu 2017 od 13:00 do 16:00 hodin v Knihovně Václava Havla, Ostrovní 13, 110 00 Praha.

Program: 12.30–13.00 registrace

13.00–13.15 úvodní slovo Pavla Svobody

13.15–14.15 první panel: Fakta (Ján Fígel – zvláštní zmocněnec EU pro podporu svobody vyznání mimo země EU; John Pontifex – Aid to the Church in Need; Kristina Koldinská – Komunita Saint'Egidio)

14.30–16.00 druhý panel: Svědectví (Timothy – Severní Korea; P. Ziad Hilal SJ – Sýrie; Petr Jašek – Súdán)

Moderuje: Daniel Raus

Potvrzení účasti: kancelar@svoboda.com

Letem světem

V době, kdy vzniká tento text, se právě otevírají volební místnosti. Zejména v posledních dnech se zostřily poměry mezi některými proudy a konečně začala alespoň nějaká předvolební debata. Sice se zhusta zejména u některých skupin zúžila na opravdu hrubě zavádějící zkratku – buď EU, nebo Rusko, ale aspoň něco. Jinak bylo dlouho podivné ticho. **Jako by o nic nešlo. Jako by demokracie nebyla zápasem o pravicové nebo levicové vítězství či schopnost spulvládnutí k prospěchu českého národa se všemi znaky, které k danému politickému profilu patří. Jen jestli to nebude tím, že se pravolevá hranice v portfoliu kandidujících stran setřela.** A právě to je podle některých politických komentátorů v médiích to nebezpečné podhoubí, na jehož základě může vyrůst volební výsledek, jenž mnohé z nás zarmoutí. Aneb bude to odpověď na otázku, kterou ve svém komentáři pro Český rozhlas vznesl Ivan Hoffman: „Není krize liberální demokracie způsobena právě liberálními demokraty?“ Nicméně poslední dobou se zdá, že se něco prostě neříká. Protože je ta svoboda, že. Takže pššt.

Z jiného soudku. Onehdá jsem měla nutkání hned zjistit polohu a místo pohybu manžela. Způsobil to článek, resp. jen jeho titul, jenž komentoval rozpoložení Brita Malcolma Applegata. Ten se po 10 letech vrátil z lesů k manželce. Pro-

tože ho stále sekýrovala, jednoho se beze slova sbalil a odešel. Je to v něčem až sarkastické a nahrává to na spoustu kousavých poznámek; a je to dost ze života. Možná i tím, že **jde o poměrně hmatatelný důkaz toho, že když v lidských vztazích propukne problém, moderní člověk z nich utíká.**

Když jsme u toho manželství, poměrně zásadní rozhovor uvedl jeden pořad

Koláž: mimi

z cyklu dialogů Pro a proti Českého rozhlasu Plus moderovaný Veronikou Sedláčkovou. Šlo o **diskusi mezi plzeňským biskupem Mons. Tomášem Holubem a signatářem tzv. synovské výzvy papeži, teologem a filosofem Petrem Dvořákem z Olomouce.** Jsou pořady, které je obtížné poslouchat, přesto doporučujeme vyhledání této rozhlasové nahrávky v archivu k zamyšlení. „O zásadní střet nejde, ale situace je vážná. V Církvi vznikly zmatky, a je třeba, aby na to papež reagoval,“ uve-

dl Petr Dvořák. Dále dodal, že „pokud připustíme rozvedené a znovu sezdané k plnému svátostnému životu, oslabujeme u věřících vědomí nerozlučnosti manželství. **Nechceme prohlásit papeže za kacíře, k tomu ani nedochází, chceme jen upozornit na určité mylné interpretace.**“ Rozhlasový oponent zástupce České biskupské konference ale volá po dialogu: „Papež by měl přestat mlčet, k věci se vyjádřit a jednoznačně zaujmout stanovisko, případně svolat komisi kardinálů, aby se vedl dialog,“ žádá Petr Dvořák. „S odkazem na to, že signatáři petice papeži patrně nerozumí, dodal plzeňský biskup mj. to, že: „Papež František udělal důležitý krok, protože upozornil, že v oblasti ztroskotaných manželství jsou věci, které jsou objektivně špatné, mohou být ale subjektivně velmi těžko přičitatelné jednotlivci v plné míře. **Jde o situaci, kdy nemůžeme mluvit o smrtelném hříchu a okolnosti jsou složité. Proto máme být k tomu vnímaví, protože se nejedná o zákony, ale o konkrétního člověka,**“ upozornil biskup.

Pohledme nyní s nadějí do příštích dnů, ať už přinesou cokoli. Poláci nám při nedávné obrovsky úspěšné a krásné akci Růženec na hranicích své země dali návod, jak svému národu pomoci, jak se postarat o to, co je nejvíce potřeba. **Modlete se. Denně. Svatý růženec.**

-zd-

29. 10. Ne	30. neděle v mezidobí Ex 22,20–26, Žl 18, I Sol 1,5c–10, Mt 22,34–40
30. 10. Po	sv. Marcel Řím 8,12–17, Žl 68, Lk 13,10–17
31. 10. Út	sv. Wolfgang, biskup Řím 8,18–25, Žl 126, Lk 13,18–21
1. 11. St	Slavnost Věch svatých (Doporučený svátek) Zj 7,2–4,9–14, Žl 24, I Jan 3,1–3, Mt 5,1–12a
2. 11. Čt	Vzpomínka na všechny věrné zemřelé Mdr 3,1–9, Žl 116, Řím 8,14–23, Mt 25,31–46
3. 11. Pá	sv. Martin de Porres, řeholník OP Řím 9,1–5, Žl 147B, Lk 14,1–6
4. 11. So	Památka sv. Karla Boromejského, biskupa Řím 11,1–2a.11–12.25–29, Žl 94, Lk 14,1,7–11

5. 11. Ne	31. neděle v mezidobí Mal 1,14b–2,2b.8–10, Žl 131, I Sol 2,7b–9.13, Mt 23,1–12
6. 11. Po	sv. Leonard (Linhart) Řím 11,29–36, Žl 69, Lk 14,12–14
7. 11. Út	sv. Wilibrord, biskup Řím 12,5–16a, Žl 131, Lk 14,15–24
8. 11. St	sv. Gottfried (Bohumír), biskup Řím 13,8–10, Žl 112, Lk 14,25–33
9. 11. Čt	Svátek Posvěcení lateránské baziliky Ez 47,1–2.8–9.12 (I Kor 3,9c–11.16–17), Žl 46, Jan 2,13–22
10. 11. Pá	Památka sv. Lva Velikého, papeže a učitele církve Řím 15,14–21, Žl 98, Lk 16,1–8
11. 11. So	Památka sv. Martina, biskupa Řím 16,3–9.16.22–27, Žl 145, Lk 16,9–15

MONITOR – publicistický čtrnáctideník, vydává Res Claritatis. ISSN 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha, e-mail: redakce@rcmonitor.cz, číslo účtu: 2400089111/2010. Šéfredaktor: Zdeňka Rybová. Redakční rada: PhDr. Roman Cardal, Ph.D., Mgr. Andrej Kutarňa, fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP, Ing. Josef Mudra, Mgr. Radim Ucháč. Teologický poradce: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského č.j.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010. Nevyžádané příspěvky a materiály se nevracejí.